

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

Sajtóközlemény

Budapest, 2023. október 2.

ÚJRA MEGJELENT A PIACON AZ OLCSÓ KÜLFÖLDI DOBOZOS TEJ ÉS A FÉLKEMÉNY SAJT. A KÉTES EREDETŰ IMPORT ELLEHEGETETLENÍTI A HAZAI TEJIPAR MŰKÖDÉSÉT

Nincsenek könnyű helyzetben a hazai tejtermeléssel és feldolgozással foglalkozó vállalkozások. Miközben a tej felvásárlási ára folyamatosan csökken, a magas infláció miatt csökken a kereslet a tejtermékek iránt. Ráadásul az import is új erőre kapott, az elmúlt nyolc hónapban jelentős mennyiségű félkemény sajt és UHT tej érkezett az országba, amely piacromboló hatása megkérdőjelezhetetlen. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Tej Terméktanács szerint a jelenlegi helyzetben is nagyon fontos lenne, hogy a vásárlók keressék a magyar termékeket, válasszanak a hazai feldolgozók kínálatából.

Augusztusban sem állt meg a hazai nyerstej felvásárlási árának csökkenése, a 151,47 forint/kg-os ár 32 százalékkal alacsonyabb az év elején elért szintnél és 17 százalékkal marad el az egy évvel ezelőtti ártól. Az áresés ugyanakkor nemcsak Magyarországra jellemző, az év eleje óta az egész Európai Unióban csökken a nyerstej felvásárlási ára. Ennek oka részben az európai tejtermelés bővülése nyomán kialakult tejfelesleg, valamint a magas infláció következtében Európa-szerte visszaeső lakossági tej- és tejtermék fogyasztás.

Az uniós nyerstej árak csökkenése a tejtermékek árában is érezhető, aminek köszönhetően az uniós tejtermékek versenyképessége már növekedésnek indult: 2023 első hét hónapjában szinte valamennyi főbb tejtermék európai exportja megerősödött.

Ez azonban nem túl jó hír a hazai feldolgozóknak. Jól látható, hogy az újra növekedésnek indult import – különösen a sajt és az UHT tej esetében – piacromboló hatással bír. Az év első felében a belföldi eladások csökkenésével párhuzamosan 4000 tonnával (+11,3%) nőtt a hazánkba érkező külföldi félkemény sajt mennyisége. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) és a Tej Terméktanács (TTT) szerint rendkívül fontos lenne, hogy a sajtimportot valamilyen keretek közé szorítsuk, hiszen időnként mélyen a valós előállítási költség alatti áron érkező félkemény sajtok súlyos kárt okoznak a magyar tejiparnak. Hasonló a helyzet a dobozos tejek piacán is. Az első félévben ugyan jóval alacsonyabb bázisról, de közel a duplájára emelkedett a dobozos tej nagykereskedői importja (+48,8%).

Az uniós tejárak csökkenése, valamint a beáramló import miatt a hazai feldolgozók egyre alacsonyabb áron tudják értékesíteni termékeiket. A főbb tejtermékek átdadási ára az év eleje óta csökken: január óta 36 százalékkal esett vissza a trappista sajt, 34 százalékkal a vaj és 16 százalékkal a túró feldolgozói átdadási ára. Az 1,5 százalékos zsírtartalmú UHT tej átdadási ára 29 százalékkal, míg a korábban hatósági áras 2,8 százalékos UHT tejé 26 százalékkal esett.

A feldolgozók átdadási árával együtt a fogyasztói árak is mérséklődtek, ugyanakkor az alacsonyabb árak ellenére egyelőre nem állt meg a kereslet csökkenése. Az első nyolc hónapban vajból 12, tejfölből 7, vajkrémből 17, tehéntúróból pedig 12 százalékkal kevesebb terméket tudtak eladni belföldön a hazai

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

feldolgozók. Egyedül a tej esetében nőtt a kereslet: a korábban hatósági áras 2,8 százalékos UHT tejek népszerűségének köszönhetően a tavalyi tej eladásunk bővülése után (+2,5%) idén is igaz, hogy több tejet iszunk.

A korábbi hatósági árakkal és a mostani kötelező akciózással kapcsolatos szabályozók továbbra sem segítenek a termékpályának.

Az ágazati szakemberek szerint az infláció és a korábban érvényben lévő árstop miatt megváltoztak a vásárlói preferenciák. Egyértelmű, hogy a fogyasztói döntések középpontjában ismét a termékek ára áll. Mindez azt eredményezi, hogy a vásárlók egyre inkább a saját márkás termékek felé fordulnak, vagy a termékeket ugyanazon kategórián belül a relatív olcsóbb termékkel helyettesítik. Egyes alap-tejtermékek esetében az online árfigyelő segíti a vásárlók tájékozódását.

A NAK és a TTT szerint a kedvezőtlen piaci helyzet miatt az elmúlt két évben a tejtermelő telepek 8, a tejtermelő tehénállomány 5 százalékát veszítettük el, s félő, hogy ha a fent jelzett folyamatok folytatódnak, további állománycsökkenésre kell számítani. A jelenlegi helyzetben is nagyon fontos lenne, hogy a vásárlók keressék a magyar termékeket, válasszanak a hazai feldolgozók kínálatából.

A tejipar az új termékek számát tekintve világviszonylatban egyike a leginnovatívabb élelmiszeripari ágazatoknak. A felmerülő fogyasztói igényekre, legyen az például az egyes ételallergiák miatti egészségügyi probléma, a magyar tejágazat is aktívan keresi a válaszokat, komoly kutatás-fejlesztési tevékenységen keresztül. Ma már szinte a teljes termékpaletta esetében megtalálhatók a laktózmentes áruk, legyen szó sajtról, tejfölről, túróról, vagy különböző tej alapú desszertokról. Ezekből a termékekből a laktózérzékenyek is bátran fogyaszthatnak anélkül, hogy kompromisszumot kellene kötniük a termékek ízében, állagában, felhasználhatóságában. A laktózérzékenység miatt ma már senkinek sem kell a növényi termékekhez, a rizsitalhoz vagy a szójagurthoz fordulnia!

A vásárlói preferenciákat ugyanakkor az iparágak is befolyásolnia kell: a fogyasztók edukációjára a korábbinál is nagyobb hangsúlyt kell fektetni, az új információkkal az online és offline térben is mind több vásárlót kell elérni.